YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (neljäs jaosto)

26 päivänä marraskuuta 1997 *

Asiassa T-39/97,

T. Port GmbH & Co., Saksan oikeuden mukaan perustettu yhtiö, kotipaikka Hampuri (Saksa), edustajanaan asianajaja Gert Meier, Köln, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Marc Baden, 24 rue Marie-Adelaïde,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen pääneuvonantaja Dierk Booß ja oikeudellisen yksikön virkamiehet Klaus-Dieter Borchardt ja Hubertus van Vliet, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii EY:n perustamissopimuksen 175 artiklan nojalla yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta toteamaan, että komissio on jättänyt ratkaisematta kantajan 16.12.1996 päivätyn hakemuksen, joka koski lisätuontitodistusten myöntämistä kantajalle banaanialan yhteiseen markkinajärjestelyyn liittyvillä siirtymätoimenpiteillä,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Lindh sekä tuomarit K. Lenaerts ja J. D. Cooke,

kirjaaja: H. Jung,

on antanut seuraavan

määräyksen

Asiaa koskevat säännökset

1 Banaanialan yhteisestä markkinajärjestelystä 13 päivänä helmikuuta 1993 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 404/93 (EYVL L 47, s. 1, jäljempänä asetus tai asetus N:o 404/93) otettiin käyttöön yhteinen banaanien tuontijärjestelmä, jolla korvattiin eri kansalliset järjestelmät. Yhteistä järjestelyä on viimeksi täydennetty neuvoston asetuksen (ETY) N:o 404/93 täydentävistä yksityiskohtaisista säännöistä yhteisön alueelle tuotavien banaanien tariffikiintiöjärjestelmästä ja asetuksen (ETY) N:o 1442/93 muuttamisesta 1 päivänä maaliskuuta 1995 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 478/95 (EYVL L 49, s. 13).

2 Asetuksen kolmansien maiden kanssa käytävän kaupan järjestelmää koskevan IV osaston 18 artiklan 1 kohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna maatalousalalla Uruguayn kierroksen monenvälisissä kauppaneuvotteluissa tehtyjen sopimusten

täytäntöönpanemiseksi tarvittavista mukautuksista ja siirtymäjärjestelyistä 22 päivänä joulukuuta 1994 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 3290/94 (EYVL L 349, s. 105), säädetään, että muista kolmansista maista kuin AKT-valtioista lähtöisin olevien banaanien (jäljempänä kolmansien maiden banaanit) tuonnin ja muiden kuin perinteisten AKT-valtioista lähtöisin olevien banaanien (jäljempänä muut kuin perinteiset AKT-banaanit) tuonnin tariffikiintiöksi vahvistetaan 2,1 miljoonaa tonnia/nettopaino vuodeksi 1994 ja 2,2 miljoonaa tonnia/nettopaino sitä seuraaviksi vuosiksi. Tämän tariffikiintiön rajoissa muiden kuin perinteisten AKT-banaanien tuonnin on tapahduttava tullitta ja kolmansien maiden banaanien tuonnista on perittävä maksu, joka on 75 ecua tonnilta.

3 Asetuksen 19 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa jaetaan tariffikiintiö toimijoiden eri luokkien välillä. Asetuksen 19 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Kukin toimija saa kullekin 1 —— kohdassa tarkoitettujen toimijoiden luokalle erillisten laskutoimitusten mukaisesti tuontiluvat sellaisten kolmen viimeisen vuoden aikana myymänsä keskimääräisen sellaisten banaanien määrän perusteella, joista on saatavissa tietoja.

— —

Vuoden 1993 toisen vuosipuoliskon aikana kukin toimija saa luvat vuosien 1989—1991 aikana kaupan pidetyn vuosittaisen keskimäärän puolikkaan perusteella."

4 Asetuksen 18 artiklan 1 kohdan neljännessä alakohdassa säädetään mahdollisuudesta korottaa vuosittaisen kiintiön määrää kysynnän kasvaessa.

5 Asetuksen 19 artiklan 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jos tariffikiintiötä korotetaan, käytettävissä oleva lisämäärä jaetaan —— 1 kohdassa tarkoitetuille toimijoiden luokille ——."

6 Asetuksen 30 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Jos heinäkuusta 1993 alkaen on tarpeen helpottaa erityistoimenpiteillä siirtymistä ennen tämän asetuksen voimaantuloa olevista järjestelmistä tämän asetuksen järjestelmään, erityisesti merkittävien vaikeuksien voittamiseksi, komissio toteuttaa kaikki tarpeellisina pitämänsä siirtymätoimenpiteet ——."

Tosiseikat

7 Kantaja on Saksassa perustettu hedelmien maahantuontiyritys, joka on harjoittanut kolmansien maiden banaanien kauppaa vuosisadan alusta lähtien. Banaanialan yhteisen markkinajärjestelyn voimaantulosta 1.7.1993 lähtien kantaja on yrittänyt saada itselleen sellaiset viitemäärät, joiden avulla sen toiminta banaanien maahantuojana olisi mahdollista.

8 Kantaja sai Hessischer Verwaltungsgerichtshofin 9.2.1995 antamalla väliaikaismääräyksellä 2 500 tonnin suuruiset erityiset tuontitodistukset ja Finanzgericht Hamburgin päätöksellä sellaisen erityisen kiintiön ilman todistusta, joka vastasi 9 839 tonnin määrää kolmansien maiden banaaneja.

9 Hessischer Verwaltungsgerichtshof esitti samalla 9.2.1995 antamallaan määräyksellä EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla ennakkoratkaisukysymyksiä, jotka koskivat muun muassa asetuksen N:o 404/93 30 artiklan tulkintaa, kyseisen asetuksen 19 artiklan pätevyyttä ja edellytyksiä, joilla kansallisella tuomioistuimella on toimivalta antaa oikeudenkäynnissä väliaikaismääräyksiä tilapäisen oikeussuojan myöntämiseksi.

10 Yhteisöjen tuomioistuin katsoi asiassa C-68/95, T. Port, 26.11.1996 antamassaan *tuomiossa* (Kok. 1996, *s.* I-6065) *muun muassa, että perustamissopimuksessa ei* anneta kansallisille tuomioistuimille toimivaltaa antaa oikeudenkäynnissä väliaikaismääräyksiä tilapäisen oikeussuojan myöntämiseksi siihen asti, kunnes komissio antaa säädöksen toimijoiden kohtuuttomien tilanteiden ratkaisemiseksi asetuksen N:o 404/93 30 artiklan mukaisesti. Yhteisöjen tuomioistuin katsoi myös, että asetuksen 30 artiklan perusteella komissiolla on mahdollisuus säännellä ja tarpeen mukaan sen edellytetään sääntelevän kohtuuttomia tilanteita, jotka johtuvat siitä, että kolmansista maista peräisin olevien banaanien tai muiden kuin perinteisten AKT-banaanien tuojat joutuvat vaikeuksiin, jotka uhkaavat niiden toiminnan jatkumista, kun niille on vahvistettu poikkeuksellisen alhainen kiintiö sellaisten viitevuosien perusteella, jotka on otettava huomioon kyseisen asetuksen 19 artiklan 2 kohdan nojalla, jos nämä vaikeudet johtuvat siitä, että on siirrytty ennen asetuksen voimaantuloa voimassa olleista kansallisista järjestelmistä yhteiseen markkinajärjestelyyn ja jos vaikeuksiin ei ole syynä kyseisten toimijoiden huolimattomuus.

11 Kantaja pyysi 16.12.1996 päivätyllä kirjeellään komissiota antamaan lyhyeksi voimassaoloajaksi erityisen vaikeisiin tilanteisiin sovellettavia säännöksiä ja erityisesti kolmansista maista tuotuja banaaneja koskevien lisätuontitodistusten myöntämistä tariffikiintiön rajoissa. Tämä kirje annettiin vastaajalle tiedoksi kirjatulla kirjeellä 23.12.1996. Vastaaja ei ole ottanut kantaa hakemukseen kahden kuukauden kuluessa.

Oikeudenkäyntimenettely

12 Tässä tilanteessa kantaja nosti 27.2.1997 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

13 Kantaja jätti samana päivänä perustamissopimuksen 185 ja 186 artiklan nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen välitoimihakemuksen. Tämä hakemus kirjattiin numerolla T-39/97 R. Välitoimia koskevan, 17.3.1997 pidetyn istunnon jälkeen, mutta ennen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin määräyksen antamista, kantaja ilmoitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle 26.3.1997 päivätyllä kirjeellään peruuttavansa välitoimihakemuksensa, ja asia poistettiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen rekisteristä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin 13.6.1997 antamalla määräyksellä, jossa todettiin, että oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

14 Komissiolle asetettu määräaika vastineen esittämiselle päättyi 14.4.1997. Koska komission vastine oli jätetty kirjaamoon 15.4.1997, kantaja vastusti määräajan pidentämistä ja vaati yksipuolisen tuomion antamista yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 122 artiklan 1 kohdan perusteella. Tämä vaatimus annettiin komissiolle tiedoksi, ja kirjaamo palautti sille sen vastineen, koska sitä ei voitu ottaa vastaan.

15 Ranskan tasavalta ja Espanjan kuningaskunta toimittivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 4.6.1997 ja 30.7.1997 väliintulohakemukset, joissa ne pyysivät saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen komission vaatimuksia.

16 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kehotti 9.7.1997 päivätyllä kirjeellään asianosaisia selostamaan kanteessa esitettyä viittausta kantajan ja komission yksiköiden välisiin yhteydenottoihin tammikuun 1997 aikana ja toimittamaan tarvittaessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle jäljennökset kaikesta kyseessä olevasta kirjeenvaihdosta. Kantaja vahvisti 18.7.1997 päivätyssä vastauksessaan, että sen kanteessaan mainitsemat yhteydenotot olivat olleet yksinomaan kirjallisia, ja se toimitti kyseisten kirjeiden jäljennökset.

17 Komissio ilmoitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 16.7.1997 toimittamassaan kirjeessä, että se oli hylännyt 9.7.1997 tekemällään päätöksellä kantajan 16.12.1996 päivätyssä kirjeessään esittämät vaatimukset nyt esillä olevan laiminlyöntikanteen kohteena olevien lisätuontitodistusten myöntämiseksi. Komissio katsoo, ettei laiminlyöntikanteella ole siten enää kohdetta ja että myös vastaus ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen 9.7.1997 tekemään kirjalliseen kysymykseen on tullut tarpeettomaksi, jollei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toisin ilmoita.

18 Kantajaa pyydettiin esittämään huomautuksensa siitä, onko sen mielestä laiminlyöntikanteella vielä kohde komission 16.7.1997 päivättyyn kirjeeseen sisältyvät tiedot huomioon ottaen.

19 Kantaja ei esittänyt huomautuksia vastauksena tähän kehotukseen.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

20 Kun asianosainen pyytää työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdan perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta ratkaisemaan seikan käsittelemättä itse pääasiaa, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi kyseisen artiklan 3 kohdan mukaan ratkaista asian ilman suullista käsittelyä. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa komission 16.7.1997 päivätty kirje on oikeudenkäyntimenettelyyn liittyvä seikka, joka voidaan ratkaista ilman suullista käsittelyä.

21 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin huomauttaa, että komissio oli 9.7.1997 tekemällään päätöksellä hylännyt kantajan 16.12.1996 päivätyllä kirjeellään tekemän hakemuksen, joka koski lisätuontitodistusten myöntämistä tariffikiintiöjärjestelmän rajoissa asetuksen N:o 404/93 30 artiklan nojalla.

22 Oikeuskäytännön mukaan perustamissopimuksen 175 artiklassa määrätty oikeussuojakeino perustuu ajatukseen, että toimielimen laiminlyödessä ratkaisun tekemisen asia voidaan saattaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäväksi, jotta tämä toteaisi laiminlyönnin olevan perustamissopimuksen vastaista, mikäli kyseinen toimielin ei ole korjannut tätä laiminlyöntiä. Tällä toteamisella on perustamissopimuksen 176 artiklan mukaan se vaikutus, että vastaajana olevan toimielimen on toteutettava ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion täytäntöön panemiseksi tarvittavat toimenpiteet. Nyt käsiteltävänä olevan kaltaisessa tapauksessa, jossa ratkaisu, jonka tekemisen laiminlyönti on kanteen kohteena, on tehty kanteen nostamisen jälkeen mutta ennen tuomion julistamista, se, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa alkuperäisen laiminlyönnin lainvastaisuuden, ei voi enää johtaa perustamissopimuksen 176 artiklassa määrättyihin seurauksiin. Näin ollen kanteella ei ole enää kohdetta (ks. yhdistetyt asiat C-15/91 ja C-108/91, Buckl ym. v. komissio, tuomio 24.11.1992, Kok. 1992, s. I-6061, 14 ja 15 kohta).

23 Tämän vuoksi lausunnon antaminen kanteesta raukeaa.

24 Lisäksi on syytä huomata, että kantaja on nostanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa 12.9.1997 kumoamiskanteen 9.7.1997 tehdystä päätöksestä. Tämä kanne on kirjattu diaarinumerolla T-251/97.

25 Se, että kantaja on pyytänyt työjärjestyksen 122 artiklan mukaisesti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelta yksipuolista tuomiota, ei estä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta toteamasta, että kanteella ei ole enää kohdetta ja että lausun-

non antaminen asiassa raukeaa, koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi työjärjestyksen 113 artiklan ja 114 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti kaikissa asian käsittelyn vaiheissa viran puolesta ottaa esille ja ratkaista tämän kysymyksen.

26 Näin ollen lausunnon antaminen Ranskan tasavallan ja Espanjan kuningaskunnan väliintulohakemuksista raukeaa.

Oikeudenkäyntikulut

27 Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 6 kohdan mukaan silloin, kun lausunnon antaminen asiassa raukeaa, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin määrää oikeudenkäyntikuluista harkintansa mukaan.

28 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin pitää kohtuullisena, että kantaja vastaa kaikista välitoimimenettelyä koskevista oikeudenkäyntikuluista, koska se on peruuttanut tämän hakemuksen välitoimia koskevan istunnon jälkeen mutta ennen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin määräyksen antamista.

29 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa muiden laiminlyöntimenettelyyn liittyvien oikeudenkäyntikulujen osalta, että 23.12.1996, jolloin kantajan vaatimuskirje annettiin komissiolle tiedoksi, oli kulunut alle kuukausi edellä mainitussa asiassa T. Port annetun tuomion julistamisesta. Nyt esillä oleva kanne on nostettu 27.2.1997 eli juuri kaksi kuukautta komissiolle toimitetun vaatimuskirjeen jälkeen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että sen tutkittaviksi saatettujen taloudellisten tilanteiden monitahoisuuden vuoksi ei ole ollut kohtuutonta, että komissio ei ole vastannut kantajan vaatimuksiin kahden kuukauden määräajassa ennen kanteen nostamista. Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että asianosaiset on syytä velvoittaa vastaamaan laiminlyöntimenettelyä koskevista omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(neljäs jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

1) Lausunnon antaminen asiassa raukeaa.

2) Kantaja velvoitetaan korvaamaan kaikki välitoimimenettelyä koskevat oikeudenkäyntikulut.

3) Kumpikin asianosainen vastaa laiminlyöntimenettelyä koskevista omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Annettiin Luxemburgissa 26 päivänä marraskuuta 1997.

H. Jung — kirjaaja

P. Lindh — neljännen jaoston puheenjohtaja